საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!

ოთხშაბათი, 28 მაისი 1920 წ.

ერთობა

ფასი 3 მანეთი

№ 116

ორგანო საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციისა

№ 116

[illegible]

ერთობის ქუჩა № 4 [illegible]

დროებითი ზავი არ ნიშნავს შერიგებას,

არ ნიშნავს მკვიდრ მშვიდობიანობის დამყარებას.

პირიქით, ნამდვილი ზავი მაშინ იქნება, როცა მტერი იგრძნობს, რომ მოწინააღმდეგე ერთსულოვანი და შეუდრეკელია.

„ერთობის" რედაქცია ღრმა მწუხარებით აუწყებს საზოგადოებას თავის თანამშრომელ, პოეტ

ნოე ჩხიკვაძის

უდროოთ გარდაცვალებას.

ღრმად დამწუხრებულნი [illegible] დედა, მამა [illegible], ძმები [illegible] და სხვა ნათესავნი აუწყებენ ნათესავებს, ნაცნობებს და მეგობრებს საყვარელი [illegible] გარდაცვალებას [illegible]

ტერენტი მოსეს ძე ანთაძე

დაკრძალვა მოხდა სამშაბათს 25 მაისს ს. [illegible] (1679 1—1)

მწუხარებით [illegible] აუწყებენ ნაცნობებს და მეგობრებს [illegible] გარდაცვალებას მათი ძვირფასი და დაუვიწყარი

ტერენტი მოსეს ძე ანთაძე

გამოსვენება მოხდა 25 მაისს [illegible], დაკრძალვა [illegible] (1682 1—1)

გულდამწვარნი: დედა [illegible], ძმები [illegible] და [illegible] სიმონის ძენი [illegible] მწუხარებით აუწყებენ ნათესავებს, ნაცნობებს და მეგობრებს ძვირფასი და დაუვიწყარი

თეო მახარაძისა ეგრაძის ასულის

გარდაცვალებას, დაკრძალვა მოხდება ქ. თფილისში დიდუბის სასაფლაოზე 27 მაისს. (1690 1—1)

[illegible] სიმონის ასული, დაწყვეტილნი [illegible] მწუხარებით აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობებს ძვირფასი და დაუვიწყარი

თეო სიმონის ასულის მახარაძის

გარდაცვალებას დაკრძალვა მოხდება ქ. თფილისში დიდუბის სასაფლაოზე ხუთშაბათს 27 მაისს. (1690 1—1)

ღრმად დამწუხრებულნი: [illegible] ასული [illegible] მწუხარებით აუწყებენ ნათესავებს, ნაცნობებს და მეგობრებს, რომ ქ. თფილისში 25 მაისს ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა მათი [illegible]

თეო სიმონის ასული ეგრაძე-მახარაძისა

მიცვალებულის გამოსვენება მოხდება ხუთშაბათს, 27 მაისს, დილის 10 საათზე, [illegible] ქ. № 54. დაკრძალვა დიდუბის სასაფლაოზე. პანაშვიდი 26 მაისს საღ. 7 ს. (1690 1—1)

[illegible] ძმა [illegible] აუწყებენ ნაცნობ მეგობრებს, რომ 24 მაისს გარდაიცვალა ფრონტზე დაჭრილი მე 2-რე [illegible] მოწყვე

შაქრო ქადიკიძე

გამოსვენება თფილისიდან გასვენებენ 26 მაის 8 ს. საათზე [illegible]. საგარეჯოში დასაფლავება 27 მაისს. (1692—1—1)

ღრმად დამწუხრებულნი [illegible] აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობებს, რომ უდროოთ გარდაიცვალა [illegible]

შაქრო

იქნება დაკრძალული სოფელ საგარეჯოში, ხუთშაბათს 27 მაისს. გასვენება რკინის გზის სადგურიდან თფილისში [illegible] 26 მაის დილის 8 საათზე, [illegible] საგარეჯოში. (1693—1—1)

დედით [illegible] ბიძა [illegible], ძალუა [illegible], ბიძაშვილები: [illegible] აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობებს უდროოდ გარდაცვალებას [illegible]

შაქროსი

გამოსვენება რკინის გზის სადგურიდან დილის 8 საათზე 26 მაისს, დაკრძალვა ს. საგარეჯოში ([illegible]) 27 მაისს (1693—1—1)

[illegible] მარიამ [illegible] აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობებს, რომ 24 მაისს მიხეილის საავადმყოფოში [illegible] გარდაიცვალა მათი დაუვიწყარი ქმარი და მამა

ნოე ჩხიკვაძე

პანაშვიდი ქაშვეთის ეკლესიაში ხუთშაბათს, 27 მაისს, საღამოს 6 საათზე. დაკრძალვა პარასკევს, 28 მაისს დილის 12 საათზე, ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში. (ნ. 1—1)

ს. [illegible] ოჯახობით მწუხარებით აუწყებს ნათესავებს და ნაცნობებს საყვარელი [illegible]

ნოე ჩხიკვაძის

უდროოდ გარდაცვალებას. პანაშვიდი ქაშვეთის ეკლესიაში ხუთშაბათს, საღამოს 6 საათზე. (ნ. 1—1)

მწერალთა კავშირი [illegible] მწუხარებით აუწყებს საზოგადოებას, რომ 24 მაისს, დილის 12 საათზე [illegible] მიხეილის საავადმყოფოში გარდაიცვალა [illegible], პოეტი

ნოე ჩხიკვაძე

პანაშვიდი ქაშვეთის ეკლესიაში ხუთშაბათს, საღამოს 6 საათზე. დაკრძალვა მოხდება პარასკევს, 28 მაისს დილის 12 ს. ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში. (ნ. 1—1)

ჟურნალ „[illegible]" [illegible] და თანამშრომელნი ღრმა მწუხარებით აუწყებენ საზოგადოებას თავის თანამშრომლის პოეტის

ნოე ჩხიკვაძის

გარდაცვალებას. (ნ. 1—1)

[illegible] აუწყებს [illegible], რომ დღეს 26 მაისს დილით 7 [illegible] საათზე რკინის გზის სადგურიდან [illegible]

ზაქარია კონსტანტინეს ძე ქადიკაძე

დაკრძალვა [illegible] საგარეჯოში 27 მაისს. (ნ. 1—1)

28 მაისი

დღეს საქართველოს დემოკრატია ზეიმობს. ის [illegible] მისი შრომის და [illegible] ნაყოფს — დემოკრატიულ რესპუბლიკას. ჩვენი [illegible] თავისი [illegible]. ის გრძნობს თავის ძალას და დარწმუნებულია, რომ ამას [illegible] მტერი, ისე მოყვარე.

სამი წლის [illegible] ბრძოლით მან [illegible] თავის [illegible] — [illegible] დემოკრატიის [illegible] — მუშათა კლასს, რომ ის [illegible] თავის ქვეყანას [illegible]. [illegible] მისი [illegible].

მან [illegible] ევროპის ძლიერ და [illegible] წინაშე, არ [illegible] მის [illegible] დემოკრატიული. ის არ [illegible] წინაშე და კომუნისტური [illegible], [illegible] საქართველოს [illegible].

ამ ორი წლის განმავლობაში რესპუბლიკის [illegible] დამოუკიდებელი [illegible] და [illegible]. [illegible] დამოუკიდებელი [illegible]. [illegible] საქართველოს დემოკრატიამ [illegible] მისი ქვეყნის დამოუკიდებლობა. ეს [illegible] რევოლუციის [illegible] და მისი [illegible] ერთხელ არჩეულ გზას და [illegible] ერთი [illegible] მტკიცედ მიდიოდა.

დღეს, ორი წლის ბრძოლის შემდეგ, მას აქვს სრული [illegible] წინაშე და [illegible] დემოკრატიის. მისი [illegible] უნდა იყოს [illegible] ძალებისთვის და [illegible] უნდა იცოდნენ, რომ [illegible] საქართველოს დემოკრატია ზეიმობს. [illegible] ჩვენს [illegible]. ჩვენ [illegible] არ [illegible] მისი [illegible] ამ დღეს [illegible]. დემოკრატიას [illegible] თავისი [illegible] რესპუბლიკა. [illegible] ამ საყვარელი წინაშე.

მუშა-მოქალაქე

ამ დიდ დღეს, ამ ჩვენს, [illegible] ისტორიულ და [illegible] შექმნილ 26 მაისს მე [illegible] ქართველი მუშა მოქალაქე, [illegible] და [illegible]. თქვენ [illegible], [illegible], რომ ჩემში [illegible] გრძნობა, რომელიც [illegible] და მიშლის [illegible]. მე არ [illegible], რომ მე [illegible] ჩემი ერი — და [illegible], — მაგრამ ის, რაც მე [illegible], არის [illegible] გრძნობის საქმე.

მუშა, პროლეტარი [illegible] ჩვენში [illegible]. პირიქით, მისი კლასიური [illegible] ჩვენთან, [illegible] ევროპაში. [illegible], ლანკაშირის [illegible] ინდუსტრიაში, [illegible] გერმანიაში და თქვენ [illegible] მუშა [illegible] პროლეტარულ [illegible], [illegible], მთელი თავის [illegible].

[illegible] ცენტრებში, [illegible] მუშებსაც რომ [illegible] პროლეტარიატი [illegible]. [illegible] პროლეტარი [illegible], ისე [illegible], გ. ი. პოლიტიკურად [illegible] და [illegible] იყო.

ახლა რომ, [illegible] რუსის მუშა [illegible] და [illegible] ქართველ მუშაზე [illegible]. ეს [illegible] ცენტრების [illegible] მწვრთნის [illegible]. ქართველი მუშა [illegible] იყო [illegible] და [illegible] ზე [illegible], [illegible] რომ [illegible], [illegible].

და მიუხედავად ამისა, სწორედ [illegible] განსხვავებას, [illegible], რომელიც [illegible] ქართველ მუშის სასარგებლოდ!

ამისთვის საკმარისია [illegible] გ. ი. რევოლუციური [illegible]. რუსეთის პროლეტარიატი, [illegible], [illegible] მისი [illegible] თვით რევოლუციის [illegible]. მაგრამ სწორედ ამ რევოლუციურ [illegible] ჩვენ და [illegible], [illegible], როგორც მოქალაქენი. ჩვენ [illegible], მაგრამ ერთად [illegible].

მიზეზი, თუ რატომ [illegible] ერთად, [illegible] იმაში, რომ არ [illegible] მუშა იყო, — [illegible] ის იმავ დროს [illegible] მოქალაქე იყოს. ჩვენ უნდა [illegible] არა [illegible], ამ სიტყვის [illegible] მნიშვნელობით, არამედ სახელმწიფოთ, [illegible].

ჩვენმა მუშამ იმ [illegible] ამ [illegible]. ის [illegible] რუსის მუშამ, [illegible]. [illegible] ჩვენ [illegible], ის [illegible], [illegible] სახელმწიფოსათვის.

[illegible] რა ძნელი რევოლუციური [illegible]. თუ [illegible], ეს [illegible] მისი [illegible]. ამას [illegible].

რევოლუციური [illegible] ჩვენებს სწორედ სახელმწიფოებრივ [illegible] ნიშნავს. თქვენ [illegible] ძველი პოლიტიკური [illegible], თქვენ [illegible] მის [illegible], [illegible] და მარტო ამ [illegible] შესძლებთ თქვენ [illegible], [illegible], [illegible] ის [illegible] თუ მოქალაქეს, მუშას თუ გლეხს.

რევოლუციამ [illegible] ჩვენში თავის თავი. რას ნიშნავს ეს? იმას, რომ მუშათა კლასმა და მისმა პარტიამ, რომლის ხელში [illegible], [illegible], რომლიც მას [illegible]. და ეს კი იმიტომ, რომ [illegible] თავის თავი [illegible] წინაშე, არამედ [illegible], მთელი სახელმწიფოს წინაშეც. [illegible] გრძნობა [illegible].

[illegible] მაგალითი.

ჩვენ ვანდევთ პროლეტარიატის დიქტატურა. [illegible], [illegible]. მაგრამ [illegible], როგორც [illegible], [illegible] — [illegible], რომელიც მარტო [illegible]. ჩვენმა რევოლუციონერმა [illegible] მთელი საქართველო, მისი [illegible], [illegible], რომელიც [illegible]. მაგრამ [illegible] არ [illegible] მთელი სახელმწიფო [illegible]. [illegible].

ჩვენი [illegible] სახელმწიფო [illegible] კრიზისს: საფინანსოს, [illegible]. რას ვხედავთ? [illegible] მუშათა კლასს არ [illegible] თავის [illegible], როგორც ჩვენში. რატომ? იმიტომ, რომ მას [illegible] არ [illegible] თავისი მოქალაქეობრივი [illegible] სახელმწიფოს წინაშე; იმიტომ, რომ სახელმწიფოს [illegible], მის [illegible], და იცის [illegible] მან.

[illegible] ჩვენთვის? [illegible] სახელმწიფოს [illegible], რომელიც საქართველოს; [illegible] მარტო თავის [illegible], როგორც [illegible]. ჩვენმა მუშამ შექმნა თავის [illegible] — [illegible], რომელიც [illegible] — [illegible].

[illegible]: „პროლეტარებს სამშობლო არა აქვთ!" [illegible], პროლეტარს [illegible] სამშობლო, [illegible] ნიშნავს იმას, რომ მას არ უნდა ჰქონდეს იგი? არა, არ ნიშნავს. პროლეტარი იბრძვის და [illegible] სამშობლოს — [illegible].

[illegible] დემოკრატიული და [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] ინტელიგენცია, [illegible] ჩვენს მუშას [illegible], რომ მის [illegible], [illegible] ქვეყანა [illegible]. [illegible], ის [illegible] და [illegible] პროლეტარიატს [illegible].

[illegible] ჩვენი მუშა მოქალაქე.

მე ვიცი, ჩვენს სამშობლოს [illegible]. მაგრამ მე [illegible]. ის არ [illegible], სანამ მუშა-მოქალაქეობს და მოქალაქე მუშაობს, სანამ [illegible] უდგას [illegible], მთელი ერი.

ბ. ჩხენკელი.

საქართველოს შეიარაღებულ ძალებს

მოგილოცავთ 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღესასწაულს!

თქვენ ხართ ამ დამოუკიდებლობის მთავარი დარაჯნი და მისთვის თავდადებული მებრძოლნი. თქვენ გიყურებთ მთელი საქართველო, მთელი ჩვენი დემოკრატია და მოელის თქვენგან საქართველოს საზღვრების დღესაც ისე მედგრათ დაცვას, როგორათაც წინეთ დაგიცავთ.

დღევანდელი დღე უმთავრესათ თქვენი დღეა, თქვენი ღვიძლი შვილია და დარწმუნებული ვარ,—თქვენ ყველა, განურჩევლად ხარისხისა, შეასრულებთ თქვენს სამხედრო მოვალეობას და იმავე დროს ჩვენთან ერთად იდღესასწაულებთ ამ დიდებულ დღეს.

გაუმარჯოს საქართველოს დამოუკიდებლობას!

გაუმარჯოს 26 მაისს!

მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

გენერალური შტაბის სამხედრო ცნობა

25 მაისი.

24 მაისის განმავლობაში ყველა ფრონტებზე სიწყნარე იყო.

თანამედროვე კითხვები

XI

ჩვენი ჯვარი.

დღეს ჩვენი დამოუკიდებლობის დღეა. საქართველო განაგრძობს ბრძოლას ამ [illegible]

[illegible]

რევოლუციის დროს შეიძინა დამოუკიდებლობა და მერე ეს გამოიყენა სხვა პატარა ერების—სამხრეთ სლავიანების დასაჩაგრავათ. პირველ შემთხვევაში მარქსიზმი მხარს უჭერდა უნგრეთს, მერე [illegible]

[illegible]

საქართველოს დამოუკიდებლობის ფონდი

[illegible]

„წითელ" ადამიანში

[illegible]

[illegible]

თანახმად ყველა ადგილობრივი გადაყენებულ იქნენ მათი პატრონები და მათ ადგილზე დაინიშნენ სხვები, განყოფილების მიერ საგანგებოთ დანიშნული პირები. დაიწყო ადგილების მედიკამენტების აღწერა, რის დასრულების შემდეგ მოხდება ყველა აფთიაქების ნაციონალიზაცია.

„სოციალისტის" არჩევნები. „ვოენკომი" სახოვს „პროდრაგვუკომს" ნებართვას, რათა მაქონ „სოფლებში" ირჩეოდეს 1 დელეგატი 100 ასკეონზე და არა 200 ზე.

ნოე ჩხიკვაძე

ქართულ ნორჩ პოეზიას მოაკლდა ერთი საუკეთესო წარმომადგენელთაგანი.

მიხეილის საავადმყოფოში 24 მაისს გარდაიცვალა ახალგაზრდა ნიჭიერი მგოსანი ნოე ჩხიკვაძე.

ეს მეტად სამწუხარო ამბავი დიდ სულიერ ტკივილს აგრძნობინებს იმ მშრომელ ხალხს, რომლისთვისაც ის ალღერებდა თავის სიმებს.

უკულმართი ცხოვრების პირობებში პოეტს არ დასცალდა ნიჭის ზრდა და განვითარება. არ დასცალდა მიეცა მკითხველისთვის ის, რის მიცემაც შეეძლო. მისი ხსოვნა მაინც არ დაიკარგება იმ მკითხველის გულში, რომელსაც აქვს ესტეტიური გრძნობა და შეუძლია ნაზი ლირიკული ხელოვნების დაფასება.

ნ. ჩხიკვაძე დაიბადა ს. [illegible] 1883 წ.

პირველ დაწყებითი სწავლა მიიღო [illegible] სასულიერო სასწავლებელში. შემდეგ ერთი წლის განმავლობაში მოსკოვში სწავლობდა შანიავსკის სახელობის [illegible]

[illegible]

იმერეთი

(26 მაისისათვის)

[illegible]

[illegible]

გაიხარეთ ყველანი და გულის სიხარულით იმღერეთ საქართველოს შვილნი თავისუფლებაზე, მის ძალმაც გახარებული ჯერ ნაშობილობაზე.

დ. თუ[illegible] დოხშვილი.

სიმღერა

(ქალურ კილოზე)

ლალეთ, ლალეთ,
ლილე—ლალელალე;
ჩემო ლამაზო სამშობლოვ,
შენ კი გენაცვალე.

ლალეთ, ლალეთ,
ლილე—ლალელალე;
გეყო რაც სხვის მონობაში
იკვნეს იგალალე.

ლალეთ, ლალეთ,
ლილე—ლალელალე;
დღეს შენი აღდგომის დღეა,
ცრემლი შეიშრალე.

ლალეთ, ლალეთ,
ლილე—ლალელალე;
ბრწყინვალებით შეიმოსე,
მაღეც გაილალე.

ლალეთ, ლალეთ,
ლილე—ლალელალე;
მზის ნაზარდი ია-ვარდი
ქვეყ ქვეშ გაგიშალე.

ლალეთ, ლალეთ,
ლილე—ლალელალე;
შენი მტერი და ორგული
ქედს მოიხრის მალე.

ლალეთ, ლალეთ,
ლილე—ლალელალე;
ჩემო ლამაზო სამშობლოვ,
შენ კი გენაცვალე.

ბ. ქუხიშვილი.

26 მაისი 1920

26 მაისი—ყველას დღესასწაულია

როცა თავი და ქვეყანა გამიცვნია, არასოდეს არ ვყოფილვარ ნაციონალი[illegible]

[illegible]

ილეტაციებას საზღვარი არ ჰქონდა, როცა კლუბის ოთახებს ამშვენებდნენ სოციალიზმის მამამთავრების სურათები და წითელი დროშები. აქ თავი მოეყარათ მრავალ ეროვნების მუშებს და სრულის შეთანხმებით და ერთსულოვნებით ეწყობოდნენ მუშაობას სოციალისტური იდეების გასავრცელებლად. აქ იყვნენ ფრანგები, ბერძნები, თურქები, სომხები, გერმანელები და სხ. თავის თავად ცხადია, რომ არც ერთ მათგანს არ აინტერესებდა, ესა და ეს მუშა ბოლგარელი იყო თუ სერბიელი ან სხვა.

არც ჩემთვის იქნებოდა საგრძნობი სხვაგვარად, ერთ გარემოებას რომ არ მივეყვანე ცოტა არ იყოს უსიამოვნო გრძნობამდე.

როცა შეეკითხნენ ჩემს ამხანაგს ჩემს შესახებ—საიდან არისო, მან მოკლედ უპასუხა—კავკასიიდანო. ეს საკმარისი იყო, რომ იქ მყოფნი წამოდგნენ. ჰოო, ერთი რუსი ემიგრანტი მეუბნება მეგობრულად. ასევე მეძახოდნენ შემდეგშიაც, თუმცა განვუმარტე მათ, კავკასიაში არიან სხვებიც, რუსებს გარდა, და მათ შორის ქართველიც. მე რუსის სოციალისტობა სასახელოდაც მიმაჩნდა, მაგრამ მინდოდა კი ეცოდნოდათ, რომ მე ვიყავი შთამომავლობით ქართველი და ჩემი დედა ენა იყო ქართული.

ვილდესახწავლელი მირევლი მაისი. იყო ლაპარაკი მრავალ ენებზე და თუმცა ქართველი მუშები რუს მუშებზე მეტნი ვიყავით, მაინც არავის უკვირდა და არ მიაქცევდა ყურადღებას ჩვენც რუს მუშებად გვთვლიდნენ.

ასევე იყო გერმანიის დედაქალაქ ბერლინშიაც. რუსი ხარ, მითხრა და გათავდა, მტკიცება არაა საჭირო.

ამან, უნდა გამოვტყდე, შემილახა თავმოყვარეობა. ვფიქრობდი—ბულგარელს, სერბიელს ან შვედს თუ გზა ხსნილი აქვს ინტერნაციონალში შევიდეს როგორც ასეთი, ჩვენ, ქართველებმა რაღა დავაშავეთ!

ბოლოს და ბოლოს იმ დასკვნამდე მივედი, რომ ყველაფრისათვის ბრალი ჩვენს დამოუკიდებელ არსებობის არქონაა! ამიტომ არავინ გვიცნობს ინტერნაციონალში და როცა სოციალიზმის დამკვიდრებას შევძლებთ ხელითქო.

აი ამ დროიდან დავიწყე ოცნებობა დამოუკიდებელ საქართველოს არსებობის შესაძლებლობაზე და ფრთხილად ვამუშავებდი მას. უნდა ვთქვა, რომ უმეტესად სიძნელე და განუხორციელებლობა მიმხვდებოდა გონებას—აბა როგორ შეეძლო პატარა ერს საკუთარი სახელმწიფოს მოწყობა შენახვა, თუნდაც რომ დაიხსნას თავი დიდი რუსეთის ბატონობისგან!

მხოლოდ ომმა მეორე რამ მიანგრიმაწყებინა. რუსეთის მიერ მსხვერპლი გახდა. ომი რუსეთის ნანგრევებიდან თავი წამოჰყო საქართველოს რესპუბლიკამ და გამოაცხადა დამოუკიდებლობა, შეუდგა საკუთარი ძალებით თავისი საქმეების მოწყობა-მოვლაგრებას და დღეს უკვე ვხედავთ, რასაც მივაღწიეთ. შევძლით რამდენიმეთ შინაური საქმეების მოგვარება და ვადგავთ წვერი საერთაშორისო ასპარეზზე; ჩვენც ვიწვევთ სხვებთან შორის და ადგილი ვიცით ჩვენ—ის არაა ხარ, რასაც ხარ.

ეს დიდებულმა 26 მაისმა და, სხვათა შორის, ინტერნაციონალშიც უნდა ეწოდოს მას საქართველოს, ხალხური, მუშური დღესასწაული.

ხილ. ვადაჭკორია.

დღიური შენიშვნები

1.

ონიფანტე ჯიბლაძე. ევფიმე კვანტალიანი. მამია სულთანოვი. ვაჟარი სიჭინავა.

როცა ჩვენი სახალხო გვარდია და ჯარი ამ დღეებში აღმოსავლეთის ფრონტზე მიუშვერებოდა თავგანწირვით მტრის ჩვენი ტერიტორიიდან განდევნას, მათ დახვდა ნავთსადენის ხიდებზე სამშობლოსათვის სამარცხვინოდ ხელიდან მოკლული რუსეთიდან ცხობილი თანახმად ცენტრიდან განთავისუფლებული ბოლშევიკი ონიფანტე ჯიბლაძე და ასეთი სიტყვით მიმართა:

ამხანაგებო. სად მიდიხართ. ვის წინააღმდეგ იბრძვით თქვენ. საქართველოზე მოდის წითელი ბოლშევიკური არმია—მოაქვს მუშათა ნებით და გზა თქვენ ამის წინააღმდეგ სადარდელი.

სიტყვა ვერ გაათავა: ხელში ამ ტერიტორიის მოღალატის და აღარ ეპატიება ღმერთის მაგიერ შეწირეს, რომ ჩვენს ხელში მოიყვანეს. გრძნობდნენ, რომ აქ სიცოცხლე არ გვინახავთ ამგვარი ღალატისთვის, ახლა კი შენთვის არის ხსენებულის,—ფრონტზე მივდიოდით. როცა ფრონტზე მტერს დავამარცხებთ, შემდეგ შინაური მტრისათვისაც მოვიცლით. ახლა კი მიბრძანდი ციხეშიო..

ამავე ხანებში ცენტრიდან განთავისუფლებულმა ერთგულმა ბოლშევიკმა სიჭინავამ ასე მიმართა ხალხს: ლენინმა უბრძანა საქართველოს მთავრობას ჩვენი განთავისუფლება. მტრის ბანაკს აღარ დაემსგავსოთ, უნდა გვეგონოს თავისუფლებიან.

შეეკამათნენ. ეს ასე არ არისო. ვაჟარი სიჭინავა მაინც თავისას გაიძახოდა. მაშინ მას ასე მოუჭრეს სიტყვა. ისევ დაგაბრუნებთ ციხეში და მიიწვიეთ ლენინი, აბა ვნახოთ, თუ მოვიდეს დაგეხსნება.

სიჭინავაც ციხეში შეიყვანეს...

იმ დროს, როცა სიჭინავა-ჯიბლაძე შავნელთ მეშფოთებენ, დასავლეთის შავი ზღვის ნაპირზე ჩასაფრებულნი,

ამ დროს გარდაიცვალა ევფიმე კვანტალიანი მამია სულთანოვთან ერთად. გზაში იყო, რომ წინამძღოლმა მიეცათ ჩვენი ჯარისკაცებს უკან დახევის ბრძანება, რათა მტრისთვის მოულოდნელ დახვდომოდნენ ზურგში გამოსვლის...

ევფიმე კვანტალიანი მამია სულთანოვთან ერთად პარლამენტის რიგებში!

კვანტალიანები მიაწვდიდნენ საქართველოს ზურგზე მტრებთან ერთად და წინამძღოლებს აძლევდნენ!..

განა ამაზე მეტი ღალატი შეიძლება? საქართველოს შვილი ზურგზე მტრების მოუძღვის წინ თავის სამშობლოს, თავის ხალხის წინააღმდეგ!..

კვანტალიანების ერთი ასეთი მოქმედება ეწოდება სამოქალაქო ომი—მაგრამ ეს არ არის სამოქალაქო ომი, ეს არის ღალატი: ღალატი სამშობლოს წინაშე!..

და როცა ჩვენ ვლაპარაკობთ გარეშე მტრებზე, გვახსოვდეს აგრეთვე შინაური მტრები—სეპარატისტები, ჯიბლაძეები და სხვანი და აგრეთვე სამშობლოს მოღალატე კვანტალიანები...

2.

ხალხებს მის წერა კითხვას ხელავში.

მოსკოვში გამოდის კომუნისტების გაზეთი „ბედნოტა". მე-599 ნომერში (8 აპრილი—1920 წ.) მოთავსებულია აგრეთვე ასეთი წერა-კითხვა:

Уголокъ неграмотнаго (указанія для т т обучающихъ въ № 593) урокъ восьмой. Товарищи грамотные, помогите неграмотнымъ Прочтите вслухъ и заставьте повторить Советы Советы—это мы, рабочіе и крестьяне. Советы защищаютъ интересы трудящихся и только трудящихся Съездъ советовъ правитъ всей страной, а на местахъ советы ведутъ все хозяйство, строятъ школы, читальни, народные дома, больницы, ясли, детскіе дома и дома для стариковъ. Вся власть советамъ. Товарищи грамотные, спросите своихъ учениковъ: какъ у насъ власть перешла къ советамъ, какъ относится советская власть къ рабочимъ, крестьянамъ и какъ—къ буржуямъ.

მოგეხსენებათ რომ ეს ნაწყვეტი ის, რაც აქ სწერია, გარედან შემდეგი: წერა-კითხვის მცოდნემ აქ დაწერილი უნდა წაუკითხოს და გაამეორებინოს წერა-კითხვის უცოდინარს, რომ საბჭოთა თავდაცვა მუშების და გლეხების მიზნები და სხ.

ამავე გაზეთის მე 198 ნომერში (4 აპრილი, 1920 წ.) მოთავსებულ გაკვეთილის თანახმად უნდა აუხსნას წერა-კითხვის მცოდნემ უცოდინარს ასეთი „ომი სამოქალაქო", და სხ.

ასე ასწავლიან წერა-კითხვას ბოლშევიკების სკოლაში! ეს არის, ალბათ, ზეპირი მეცადინეობა. ჩვენ არ ვიცით, როგორ ასწავლიან წერას. ამის შესახებ გაზეთში ცნობები ვერ ვიპოვეთ...

ბევრს, უეჭველია, ახალ მოეწონება სწავლების ამგვარი „მეთოდი". ჩვენთვის კი, აქ ახალი არაფერია.

აბა, მაგალითად როგორ ასწავლიდნენ თვითმპყრობელობის დროს სკოლებში!

ფილოლოგები, მინისტრები აყვირებდნენ სკოლებში: მეფე ღვთის მიერ არის დაყენებული. ხელმწიფე მართავს ქვეყანას, ზრუნავს ყველასათვის, მისი სახელია ნიკოლოზ ალექსანდროვიჩ, მისი ცოლია—ალექსანდრა ფეოდოროვნა, მისი შვილები, დედა, ძმები და სხვ.

ასე ასწავლიდნენ სკოლებში და საერთოდ რუსის ხალხს ძველად. ხოლო სხვა წლის განმავლობაში ავიწყდებოდნენ, ალიბაბის, ვიდრე ის სულ ერთიანად არ გამოფხიზლდება...

ამისვე მეთოდს მიმართავენ ახლა კომუნისტები. შეიძლება მოიპოვონ პირადი, ხანგრძლივი მიიღონ ძველი და თუ ასე გაგრძელდება, განა ძნელია იმის წინასწარმეტყველება, თუ რა მოხდება?..

X.

დეპეშები

(საქართველოს ტელეგრაფის სააგენტოს)

25 მაისი.

ბათუმში ფრონტი.

ბამბედზე ცნობა.

მოსკოვი... მიმართულებით ჩვენმა ჯარებმა მტრის ღუდების ცოტა დააგდეს ცეცხლის ქვეშ და ხელიდან მთელი წყება. მინსკის მიმართულებით ჩვენმა ჯარებმა ბრძოლით აიღეს სადგური წყება ქ. მინსკის დასავლეთით 45 ვერსტზე. მდინარე ბუგის შენართის რაიონში ბრძოლა სწარმოებს. ბობრუისკის რაიონში ჩვენმა ჯარებმა, რომელმაც მდ. ბერეზინაზე მოქმედებენ, ხელთ იგდეს გემი და მტრის ხომალდი „ბარჟა". კიევის რაიონში ჩვენმა 6 წ დაიჭირეს მდ. დნეპრის მარჯვენა ნაპირზე კიევის ჩრდილოეთით 20—40 ვერსტზე ბრძოლით აიღეს რამდენიმე სოფელი. ზვენიგოროდკის რაიონში ქ. ზვენიგოროდკის ჩრდილო-დასავლეთით 35 ვერსტზე ჩვენმა ნაწილებმა შეიჭრნენ მტრის შემდეგ და კონტრშეტევით ჩრდილო სოფლები მიმართულებით დაიჭირეს.

ზავი ერთ ფრონტზე.

ბ ე რ ლ ი ნ ი.

მეჯლისიდან იუწყებიან: ხუთშაბათს დილით მოუკლავთ ვენერალი კარანზა, მექსიკის რესპუბლიკის პრეზიდენტი, რომელიც გვნერალმა იბრეგონმა გაავლო.

26 მაისი

(ნ. ნ. ჟორდანიას).

რყევის ტალღა ჩვენს სისხლ ხომალდს ვით ნაფოტსა ათამაშებს:
ხან ერთ კიდეს გადაისვრის, ხან ტალღათ მთებს ლაჯავსებს.
ზღვის მორევის მოლოდინში მეიაღქნეს ეკრანის გული
სამშობლოთის გასცურავს თუ ბედით არის განწირული!.
მა, ნაპირიც აქ არის, ჰა სამშობლოს მოსჩანს მთები...
სამშობლო დღეს მხიარულობს დიდი ხნიდან ნატამები...

* * *

დღეს იქ ლაღათ დაფრიალებს ძმობის დროშა წითელ ფერი:
დღეს განახლდა საქართველო და დღეს აღსდგა ჩვენი ერი!..
და ხომალდიც მიჰქრის მალი... ხან მოსჩანს, ხან იმალება.
ხან იმედის ნაპერწკალი ზღვის ბურუსში ისევ ჰქრება.
რა მიელის მეიაღქნეს: სიცოცხლე თუ ბედი მწარე?!
აღარ ფიქრობს,—რადგან იცის ბედნიერობს მისი მხარე.
რყევის ტალღა ჩვენს ხისტ ხომალდს ათამაშებს ვით ნაფოტსა...
მეიაღქნეც თავგანწირვით დღე-ღამ ებრძვის ტალღათ შფოთსა!

მეჩონგურე.

ი ტ ა ლ ი ა შ ი.

რომიდან მიღებული დეპეშის თანახმად დაუნიშნავთ მინისტრთა ამხანაგები. გრაფ სფორცას კვლავ საგარეო საქმეთა მინისტრის ამხანაგის ადგილი უჭირავს.

ზავის საზოგადოებათა საერთაშორისო ყრილობა.

ბერნიდან იუწყებიან: ჟენევში ზავის საზოგადოებათა საერთაშორისო ყრილობა მოხდა. ეს კრება ომის გამოცხადების დღიდან პირველია იქ რომელმაც. დაესწრო სხვადასხვა ქვეყნის 70 წარმომადგენელი.

ერთი დღეში.

ერთი დღის საპროტესტო გაფიცვის იულისის პირველი რიცხვისთვის გადაწყვეტილი საერთაშორისო ფინანსური კონფერენცია, რომელიც ბრიუსელში უნდა მოეწყოთ მაისის ბოლოს.

ახალი ამბები

დღევანდელ დღესასწაულის დროს არ დაივიწყოთ რომ 29 და 30 მაისს ფრონტის დღეა!

◆ პროფესიონალურ კავშირთა საყურადღებოთ. კავშირები თავს იყრიან მუშათა სახლისთან დილის 8 ნახ. საათზე. მწკრივდებიან საპერის ქუჩაზე, (რუსთაველის ქუჩის შესავალი დაჭერილი იქნება 12 საათამდე. სახალხოში შეიძლება შესვლა მხოლოდ საპერის ქუჩიდან) შემდეგი რიგით: 1) სეკრეტარიატი, 2) რკინის გზა, 3) ლითონზე მომუშავეთა გაერთიანებული კავშირი, 4) ტრამვაის მოსამსახურეთა კავშირი, 5) მუნიციპალურ დაწესებულებათა მოსამსახურეთა კავშირი, 6) ბეჭდვითი საქმის მუშათა კავშირი, 7) თამბაქოს ქარხნებში მომუშავეთა კავშირი, 8) ღვინის მომუშავეთა კავშირი, 9) სურსათზე მომუშავეთა კავშირი, 10) ადუღაბარის ქარხნებში მომუშავეთა კავშირი, 11) სავაჭრო-სამრეწველო დაწესებულებათა მოსამსახურეთა კავშირი, 12) ხელზე მოსამსახურეთა კავშირი, 13) ტყავეულობაზე მომუშავეთა კავშირი, 14) „ნემსის პროლეტარიატის" კავშირი, 15) საკრედიტო დაწესებულებათა კავშირი, 16) აფთიაქში მომუშავეთა კავშირი და შემდეგ წვრილი კავშირები.

◆ ადგილობრივ ბოლშევიკებს გამოუცვიათ მიმართვა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ყველა ორგანიზაციების და წევრებისადმი. ამ მიმართვაში აღნიშნავენ, რომ კავ. სათავე კომიტეტს „თანხმად რუსეთის კომუნისტური პარტიის დადგენილებისა" დაუდგენია „შეწყვიტოს თავისი მოქმედება, როგორც დამოუკიდებელმა პარტიულმა ორგანომ". ამის მაგივრად შედგება დროებითი ცენტრალური კომიტეტი საქართველოს კომუნისტური ორგანიზაციებისა. მოკლე ხანში ეს ახალი ორგანო იწვევს პარტიულ ყრილობას „ორგანიზაციულ, პრაქტიკულ და ტაქტიკურ კითხვების გადასაწყვეტად".

◆ მუშათა მაღლა აცხადებს თფილისის მუშა მოსამსახურეთა საყურადღებოთ, რომ 10 ივნისს თავდება ფარღალებულობის ვადიდება და ვინც აღნიშნულ დრომდე არ მიიღებს, მათ ამ ვადის შემდეგ ფარღალის მიღების უფლება ეკარგებათ.

◆ კრახმალი. ქალაქის სასურსათო გამგეობის დუქნებში იყიდება კრახმალი ფუთი 2500 მანეთად.

◆ ხორბალი. იმ ხორბლიდან, რომელიც მთავრობამ საზღვარგარეთ მიიღო, ამ უკანასკნელ დღეებში ამერიკიდან და იტალიიდან თფილისში 24 და 25 მაისს უკვე მოვიდა პირველი პარტია—40 ვაგონი. ვაგონების ტვირთვა ხორბლისა ფუთში მეტება ყოველ დღიურად რეგულარულად.

◆ ცხენების მობილიზაცია. განთავისუფლდა ცხენების მობილიზაცია მთელ რესპუბლიკაში. მობილიზაციის უკანასკნელი დღე 30 მაისია. შინაგან საქ. სამინისტრომ ცირკულარი დაუგზავნა ყველა ერობებს ზომები მიიღონ მობილიზაციის კარგად ჩასატარებლად.

◆ ნაძალადევის და მუშტაიდის მუშათა კლუბებში დღეს 26 მაისს საქართველოს დამოუკიდებლობის ორი წლის შესრულების აღსანიშნავად გაიმართება საღამოები. პირველში დღის შესაფერ სიტყვას წარმოსთქვამენ დამფუძნებელი კრების წევრები ლ. ნათაძე და ლ. ონიაშვილი, შემდეგ იქნება წარმოდგენები და საკონცერტო განყოფილებანი.

◆ ხაშურელის მუშათა კლუბში დღეს ფრონტის სასარგებლოთ იქნება გამართული საღამო სხვადასხვა გასართობებით და ცეკვით.

◆ სახალხო სახლი. დღეს, საღამოს, სახ. სახლ. არტ. ქართულ წარმოდგენების მმართველ წრის მიერ საქართველოს დამოუკიდებლობის ორი წლის აღსანიშნავად წარმოდგენილი იქნება სუმბათაშვილის „ღალატი". დასაწყისი საღამოს 8 საათზე. ადგილების ფასი სახალხოა.

◆ სტუდენტთა მთავარი გამგეობა აცნობებს ამხანაგებს საყურადღებოთ, რომ 26 მაისს დილის 9 საათზე სტუდენტებმა თავი უნდა მოიყარონ სტუდენტთა სასადილოში.

კ რ ე ბ ე ბ ი.

ხვალ, 27 მაისს, საღამოს 5 ნახ. საათ. მუშათა კლუბში (პლეხანოვის პროსპ., № 128) მოიწვევა დედათა და ბავშვთა დამხმარე საზოგადოების მეორე საზოგადო კრება.

26 მაისისთვის

26 მაისის დღესასწაულის მომწყობი კომისია აცხადებს მოქალაქეთა საყურადღებოდ:

ყოველი შეკრებილი მოქალაქე მოვალეა დღეობის დღეს როგორც თავის ადგილას წესრიგზე, ისე როგორც ხელი შეუწყოს წესრიგის დამცველ საგანგებო პირით და თანაც დაიცვას ყოველგვარი განკარგულებას.

წესრიგის მთავარი გამგედ დანიშნულია დამფუძ. კრების წევრი გრ. გიორგაძე.

1) თავისუფლების მოედანზე კომ. ანდრონიკაშვილი, მის თანაშემწეთ სამხედრო მოწვევ პირი და მოწვევ მოქალაქენი.

2) კარტის სადგურის გზის წესრიგის გამგე შ. ბიდუშვილიშვილი და მის განკარგულებაში მყოფი მოწვევ მოქალაქენი.

3) სტადიონის რაიონის გამგე ა. ...ლავა და მასთან განკარგულებაში მყოფი მოწვევი სტუდენტობა და 50 მოწვევ მოქალაქენი.

ყოველი მოწვევ ატარებს განსაკუთრებულ ნიშანს. ყოველი დაწესებულება, ორგანიზაცია, კავშირები და საზოგადოებანი, რომელთაც კი სურთ კარტეჟში მონაწილეობის მიღება, ვალდებული არიან გამოცხადდნენ თავისუფლების მოედანზე ზუსტად დილის ათ საათისთვის და დაიჭირონ თავ-თავისი ადგილები გაზეთებში გამოცხადებულ ცნობების და ცერემონიალის მიხედვით, ხოლო ვინც ამ ვადამდე ვერ მოასწრობს გამოცხადებას, ის ჰკარგავს უფლებას კარტეჟში მონაწილეობის მიღებისას.

თავისუფლების მოედნიდან კარტეჟის დაძვრის ნიშანი იქნება არსენალიდან 7 ჯერ ზარბაზნის გასროლა.

ყოველი მოქალაქე თავიანთ სახლებს ჰრთავენ თავიანთ ეროვნულის დროშით.

სადღესასწაულო ქალაქი განათებული გაჩირაღდნებული იქნება ორჯელაც და აიწყება მრავალი შეხვედრა სხვადასხვა ფერობებისა და ხალხებისა. იქნებიან მეგობრობით.

ყოველ მოქალაქეს შეუძლია შეიძინოს დროშა—ნიშანი 3 მანეთი, ხოლო სურათები სხვადასხვა მოსწავლეობის და პროფესიონალური აქტები ხუთ-ხუთ მანეთად თითო.

სოლოლაკის ქუჩა. 1) შევარდენი. თავში უძღვის დამფუძნებელი კრების წევრები. პროცესიის დაძვრის დროს შევარდენი წინ მიდის, მას მიჰყვებიან დამფუძნებელი კრების წევრები.

2) მასწავლებლები, მოწაფეები, სტუდენტები და პროფესორები.

განთიას ქუჩა. 1) ქალთა ორგანიზაციები, 2) კულტურულ-განმანათლებელი საზოგადოებანი, 3) ქალაქთა კავშირი, 4) ადგილობრივი ეკლესიის წარმომადგენლები, 5) წითელი ჯვარი.

ვედიამინოვის ქუჩა. 1) კოოპერატივები, 2) სოციალისტ-ფედერ. ორგ., 3) კლუბები.

პუშკინის ქუჩა. 1) ყველა პროფ. კავშირები. 2) მოხელეთა კავშირები.

შუა ბაზარი 2) ამქრები.

ლორის მელიქოვის ქუჩა. 1) ჯარის და გვარდიის წარმომადგენლები ავტომობილებით. 2) სასოფლო მეურნეობა. 3) ერობები. 4) პროვინციის წარმომადგენლები. 5) ინვალიდთა კავშირი.

კორტეჟის დაძვრის წესრიგი.

კორტეჟი დაიძვრის იმ რიგად, როგორც დალაგებულია ქუჩათა შემადგენლობა თავისი მიმდინარეობით და გამოვლენ შემდეგ წესის მიყოლებით: 1) ჯერ წავა სოლოლაკის ქუჩა, შემდეგ განთიისა, 3) პუშკინისა, 4) შუა ბაზარი, 5) ვედიამინოვისა და ბოლოს 6) ლორის მელიქოვის ქუჩა.

საქართველო

გაიგონებდა მთელი საწუთრო,
რომ სამიჯნურო სალამი ჰქადრე...
შიშმა ჯოჯოხეთს ცეცხლი ჩაუქრო,—
ცის სიღრმეებს ჩასწვდი—გამარტვე...
დღეს ლამაზი ხარ წარსულზე უფრო
და მომავალსაც მით მოენატრე,
რომ გინდა იგი დაასახელო
შენი აღვირით გვერდზე ადრე.

—

გელოცავ ნანავ! რომ არ შეკრთები
მოსულმა არა ხარ მეუბნებით აქ!
ვინც შენს კალთაზე შეისხა ფრთები,
ვინც სამსხვერპლოზე იქ დასდებს თავი,
მან სიყვარული შეჰქმნა ზღაპრებს,
მოსულა სიკვდილი სულთა მხრით თავი,—
მეფე დედოფალი ხედავს ნან ვით მთები,
სულის მთა ფიქრზე ზღვის შეხართავი...

—

იცოცხლე ბედი შენი ჯერ გადაშლილი;
და ამოსუნთქვა ველი გალაღდა,—
ჩადგა ძველი ნადგომში ხოვლდებოდა
ზღვის ხოვებს ის გაუმკლავდა...

—

ვით მზის ოქროთ, გულში ითვლება,
მზენების გულში, ტურფა მაისმა
და დღეს შენც ამით რაც უნდა გვითხრა;
შენი სიმღერაც ქვეყნად გაისმა!

ვ. ტუნიაშვილი.

24 მაისი, 1920.

„შევარდენი" და 6 მაისი

მთელი საქართველო სიხარულით ილღესასწაულებს 26 მაისს. სიამოვნებით მოელის მას, საერთო დღესასწაულში მონაწილეობას მიიღებს „შევარდენიც" თავის ნავარჯიშით იგი დაამშვენებს ამ დღეს. მეტი არ იქნება, თუ ორიოდე სიტყვით განვმარტავთ საზოგადოებას „შევარდენის" მიზანს.

ჩეხეთში დაიბადა პ ირველად შევარდენული თანწყობა (სოკოლი) და მისი მიზანი იყო დამოუნებული ერის ზნეობრივი, ფიზიკური და საზოგადოებრივი განვითარება. მისი მიზანი იყო, აგრეთვე შექმნა ძალა რეგულარი, სამშობლოს რომ გამოდგომოდა გადამწყვეტ ისტორიულ ხანაში, მოვლოვნებით მისთვის თავისუფლება. ჩვენი „შევარდენი" 26 მაისის შემდეგ დაიბადა და მისი მიზანია ამ 26 მაისის დროშას ქვეშ მოეყაროს თავი მთელ ახალგაზრდობას, რომ ან მოიპოვოს და ან შეიძლიოს შეინარჩუნოს ხალხს ამ დღის თავისუფლად დღესასწაულები.

რითი განირჩევა „შევარდენი" სხვა ტან-ვარჯიშის საზოგადოებიდგან, როგორი საშუალებით აღწევს ის ასეთ საკვირველ მიზნებს? „შევარდენი" არის, უპირველეს ყოვლისა, ეროვნული დაწესებულება, მისი მიზანია: ჩვენი ერის, მთელი ჩვენი ხალხის განვითარება, გაწრთვნა და ამით მისი გაჯანსაღება. ამიტომ „შევარდენი"-ს კარები ღიაა ყველასათვის, ვისაც სურს ემსახუროს ჩვენს ხალხს. ერი უნდა იყოს ძლიერი, რომ არსებობის ბრძოლაში გაიმარჯვოს და „შევარდენიც" ქმნის ამ ძალას. დღეს სტადიონზე დაინახავთ ჩვენი ერთი წლის ნამუშევარს, შეამჩნევთ შემოშორებული ძალა მას, რაც დღეს არის და თქვენ მიხვდებით, თუ რა გამხნევი (ჰოსპიტალი) აშლება ჩვენს წინაშე. „შევარდენში" ყველა თანასწორია. ვინც შემოვიდა სავარჯიშო დარბაზში მან დაიცვა ჩვენი სახე (ფორმა) და გახდა ჩვენი ძმა, თანამშრომელი და თანასწორი. არც წოდება, არც კლასი, არც პროფესია, მხოლოდ ერთი წესიერი ნიჭება (დისციპლინა), რომელსაც ემორჩილება ყველა. მირითადად შენი უფროსი არავინ არის, მაგრამ სასტიკად უნდა დაიცვა „შევარდენის" კანონები. და დღეს, 26 მაისს მთელი თფილისი დაინახავს, თუ როგორი წესრიგი არის შევარდენთა შორის და ძალაუფლებით ამაში არაფერი. მომავალი საქართველოს ჯარი, მომავალი მისი სიძლიერე უნდა განმტკიცდეს აქ. „ჩვენი ბედებში" დაწერილნი ბრძოლების, რომელიც იტყვის: „შევარდნე ძალა, რომ სამშობლოს დაუნარჩუნოს იგი". „შევარდენი" ნაცვლად ლაპარაკობს ერთობაზე, ძმობაზე, მაგრამ არც ერთი საზოგადოებაში ასეთი ერთობა, ძმობა და დემოკრატიზმი არ არის და ასეთნაირად არც შეიძლება იყოს, რადგან ჩვენი მიზანია ვემსახუროთ ხალხს და ხალხი იყოს ჩვენ საზოგადოებაში. ჩვენი საზოგადოებები უნდა იქცეს მთელ საქართველოს, რადგან ყოველი შემადგენელი წევრი ჩვენი ერისა უნდა გაიწვრთნას, რომ ამაღლდეს მისი სიძლიერე.

დააკვირდით ჩვენ თავისუფალ ვარჯიშებს და თქვენ მიხვდებით, თუ რა დიდი გავლენა აქვს მათ ბავშვის ჰარმონიაზე. ისინი (ვარჯიშები) ჰმორჩილებენ მის კერძო სურვილებს, უმორჩილებენ მათ საერთო მიძრაობას და აქ ის პირველად მიხვდება, თუ რას ნიშნავს საერთო მუშაობა, თუ როგორი იქნება სილამაზე საერთო სხარტული და შეთანხმებული ვარჯიშით. არ არის საკმარისი ბავშვის ფიზიკური განვითარება, საჭიროა განავითარო მასში გრძნობა საზოგადო საქმის სიყვარულისა და „შევარდენიც" ამას აღწევს თავის თანწყობით (სისტემით). თქვენ დაინახავთ ძნელ და რთულ ვარჯიშობებს, როგორც „საქართველოს ვარსკვლავი". რისთვის არის ეს სირთულე საჭირო? იმ რისთვის. ჯერ აქ აღვზარდოთ გამოცდილები ჩვენი ბრძოლა გარეშე შემოტევებულ მტერთან, მეორე: ძნელად დასაძლევი ვარჯიშობანი აჩვევენ ჩვენ ძმებს და ღებს დაბრკოლებათა გადალახვას. დანიშნულ მიზანს უნდა გადაეწიოთ.

სინჰნვე, დაუზარებელი ენერგია,—აი რა უნდა აღზარდოთ ადამიანის ხასიათში და შევარდენიც მიმართავს თავის თანწყობას და შეძლების დაგვარად ანვითარებს ამას თავის წევრებში... გვიყვარს ყველას სილამაზე და ვეტრფიალებით მას, მაგრამ საკუთარი ტანი ავიწყდება და ვერ ხედავს მისა სიმახინჯე პაპიზმი ტანისამოსით დამალულით. „შევარდენი" ყველაზე ნაზადულ გზას ადგია. ის, ამშვენიერებს სხეულს, ალამაზებს მას და თქვენ თქვენი თვალით დაინახავთ წარმტაც და ხანგრძლივად მომუშავეთ „შევარდენში", შეადარეთ ისინი ნამუშევარი ვარჯიშით მედ ადამიანებს და დარწმუნდებით, თუ რა შეუძლია აღწევს მიზანს შეწონილი ვარჯიშობა. ყველა უნდა ეწრთვნებოდეს ტანის სილამაზეს, ყველამ შევარდენში უნდა ივარჯიშოს.

ძველი ბერძნული ნაკვეთები (ქანდაკებები) ჩვენ ყველას ვტკბობთ თავის ლამაზი მოხაზულობით, ტანების სიძლიერით, ეს მიტომ, რომ მაშინდელი ოსტატები თვალწინ ჰქონდათ ცოცხალი ნახევები (მოდელები) ტანვარჯიშობით გაწვრთნილი ხალხისა.

ჯანმრთელობაზე უნდა ვიზრუნოთ, სანამ ავად გავხდებით, თორემ ექიმის წამლები ვერ შეჰქმნიან ძლიერ, ჯანსაღ ადამიანს... საჭიროა ხალხში მეტი ზნეობა, თავდაჭერა. რა გუნებაზე უნდა დადგეს ადამიანი, როცა ჰხედავთ, რომ მთელი ჩვენი ახალგაზრდობა სპარტულში, უსაქმოთ ქუჩებში ატარებს დროს. ეს ხომ ფუჭი ხარჯვაა დროის და ძალის. შევარდენი აჩვევს დროს გამოყენებას, თავის დროს და ძალის ფასის აგებინებს; როცა ადამიანს სურს წინ წავიდეს ვარჯიშობაში, ის უნდა მოერიდოს ყოველგვარ გარყვნილებას. ეს კეთილად მოქმედებს მის ზნეობაზე. ჯერ ჯერობით ცოტანი ვართ, მაგრამ მაინც სხვა საზოგადოებებზე მრავალი, თუმცა ყველაზე გვიან დავიბადეთ. ჩვენი საზოგადოება დღე დღე იზრდება ქართულ ენაზე ლაპარაკობს, რადგან ის ეროვნულია. „შევარდენმა" შეჰქმნა თავის სახელწოდები (ტერმინოლოგია) და ეს სახელწოდები უკვე ხმარებაშია, ის ვითარდება, მას იღებენ მიზნარდი თაობა და ამუშავებენ. ჩვენ მოგვწონს ჩვენი დიდი მიზანი და იმედი, ქართველი საზოგადოება დღეთ ხელშეუწყობს სტადიონზე ჩვენ მიერ გამართულ დღესასწაულს და მერმე „თვალის სეირად" არ მიიჩნევს მას.

მე 7 ჯგუფის წინამძღოლი.

უცხოეთი

ს ო მ ხ ე თ ი.

ლენინგრადში. საქართველოში მყოფი სომხეთის დიპლომატიური წარმომადგენლობის ცნობებით: 20 მაისს ორი სამხედრო ცხენოსანი რაზმი სრულიად მოულოდნელად შემოესია ალექსანდროპოლის სოლიხეთის სადგურზე. სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ამის გამო პროტესტი გაუგზავნა მოსკოვში ჩიჩერინს. როგორც შემდეგ გამოირკვა, სამხედრო რაზმებს დაუკავებიათ გენ. ბაღდასაროვი, კომისარი მანარიანი და ხალხური მილიცია განყოფილების თავმჯდომარე ჯანგულიანი. 21 მაისს რაზმი გაიწია დილიჯანისკენ და სადამოთი დაიჭირა კიდეც იგი. სომხეთის მთავრობამ დაიწყო მიიღო ზომები მოძრაობის ამოსაფრქვევად და 23 მაისს სამხედრო რაზმები განდევნილ იქნენ დილიჯანიდან. ადგილობრივი იქნა ნორმალური ცხოვრება ქალაქში.

რ უ ს ე თ ი.

უფლება რუსეთში. რომელის

[illegible] მილიუკის ფურცლის [illegible] „ბოლშევიკი დონ“-ის [illegible] გამოცხადდა: „ქალაქის [illegible] ნაწილი [illegible]: დაემატება 3000 [illegible], [illegible] 40 ათასამდე [illegible]. [illegible] 40 მილიც. [illegible] მილიციონერები [illegible]; ზოგი მილიციონერები 3 დღე და ღამე [illegible] მუშაობდნენ. [illegible] მუშაობაზე; საქმეთა [illegible] გამოარკვევა თავისით [illegible]. ზნეობით საქმეთა [illegible], „ბოლშევიკის“ მოწყობა განსაკუთრებული [illegible] მილიციის [illegible] დაჭერისთვის უნდა მიექცია. [illegible] მოქმედი, რომლებიც [illegible] გამო [illegible] დარჩა. მილიციის მზრუნველობის წყალობით [illegible] სარდლებში [illegible] იქნა 150-ზე მეტი [illegible] მოქალაქენი, რომლებიც [illegible]. [illegible] მილიციის [illegible]; მან [illegible] [illegible] სასმელების გაყიდვაზე. [illegible] ის [illegible], რომ მთელ რაიონში და [illegible] თითქმის შეწყდა მთვრალ [illegible].

ს ა ფ რ ა ნ გ ე თ ი.

პირველ [illegible] დეპუტატ[illegible] ყოფილმა წინადადებით [illegible] მინისტრი [illegible] გამოცხადდა: ჩემი წინადადება არ არის [illegible]; [illegible] არც ერთ რომელიმე [illegible]. თუ ამ წინადადებას [illegible], მაშინ [illegible] [illegible] ეხება [illegible].

ნეკროლოგი

თედორე გიორგაძის ხსოვნას.

მაისის 23 ს რკინის გზის საავადმყოფოში მძიმე [illegible] გარდაიცვალა [illegible] თედორე გიორგაძე.

ის წუნარად განშორდა ამ წუთისოფელს... მოკვდა ის, როგორც უნდა [illegible] — [illegible], არც შერი არ წაუღია თან მის [illegible]. მის [illegible] [illegible]; [illegible], სანამ [illegible].

[illegible] ჩვენი ხსოვნა ჩვენს გულში და შენი სახელი [illegible] ჩვენი სამშობლოს [illegible] გულში. ნ

— —

სიმონ ყიფიანის ხსოვნას

16 მაისს [illegible] ფრონტზე გმირულად დაეცა [illegible], ს. [illegible], თბილისის [illegible] ამხ. სიმონ ყიფიანი.

ამხ. სიმონი იყო ძველი რევოლუციონერი [illegible]. როგორც ძველი, [illegible]. [illegible] სამშობლოს [illegible]. სიმონ[illegible].

სიმონი [illegible] [illegible].

დღეს, 26 მაისს, როდესაც ჩვენი [illegible], [illegible].

შენი ამხანაგები, ამხანაგო სიმონ, არ დაგივიწყებენ, [illegible].

[illegible] სამშობლოს ამხანაგი! ბიქტორ კერესელიძე.

— —

დაუვიწყარ ამხანაგ—შაქროს.

24 მაისს [illegible] თბილისის [illegible].

[illegible] 17 წ., [illegible], ამხანაგი შენი [illegible]... [illegible], [illegible]... [illegible]

[illegible], რომ მას ფრონტზე წასვლა სურს...

ამხ ნ[illegible]: „[illegible], ამ [illegible] მეც [illegible] და მკრე წლით“, მაგრამ მან [illegible]. [illegible], რომელიც მოვლენა და [illegible]: „[illegible] ჩვენ სამშობლოსთვის თავს [illegible] ..

[illegible] შაქრო! [illegible] ამხანაგების სახელით, რომ [illegible] შენს [illegible].

შენი ხსოვნა [illegible] ამხანაგთა შორის!

[illegible], [illegible] შაქრო!..

კოლია კობალაძე.

ნოე ჟორდანიას

თხზულებათა გამოცემის ხელმძღვანელ წრისაგან.

ამ დღეებში შედგებიან ნოე ჟორდანიას [illegible] ნაწერების შეკრებას.

გამოცემას უქნება [illegible] სახით და [illegible]: ნოეს [illegible]. [illegible] მის [illegible], [illegible] ისტორიიდან, [illegible] ცნობები [illegible] და ს.-დემოკრატიის [illegible] ცნობები იმის შესახებ, [illegible] ნოეს ნაწერებს მუშათა კლასზე, რა გამოძახილი [illegible], ცნობები იმის შესახებ, [illegible] ჩვენში [illegible] და სხვა.

წრე, რომ[illegible] აქვს ამ გამოცემის ხელმძღვანელობა, [illegible] როგორც პარტიის [illegible], [illegible] მასალები. *)

ზოგი ნაწერები და [illegible], [illegible], [illegible] სახელით [illegible]. [illegible] [illegible].

[illegible] მასალები და ცნობები [illegible]: რუსთაველის პროსპექტი, № 28, ქართულ [illegible] ამხ. [illegible] გვეცოდინებს.

თავდაცვისათვის

8 მაისს [illegible] ჯარისკაცთა და გვარდიის [illegible] კომიტეტმა [illegible] გამოსცა შემდეგი — მოწოდება: მოქალაქენო! ჩვენი სამშობლოს [illegible], რომელთაც, [illegible] დაგვიპყრეს. ჩვენი [illegible] ჯარი და გვარდია, [illegible], [illegible] მტერს ჯერ ერთი [illegible] ჩვენს [illegible]. [illegible], რომ [illegible] ჩვენს [illegible], რომ [illegible], [illegible]. ჩვენ [illegible], ჩვენ [illegible] და [illegible]. [illegible] ჩვენ [illegible] ჯარი და გვარდია [illegible]...

მოქალაქენო! [illegible] ჩვენს ჯარისა და გვარდიის [illegible]. ჩვენი ჯარი და გვარდია [illegible]; [illegible] ჩვენ [illegible]. ისინი [illegible], ჩვენ [illegible]. ისინი [illegible]; ჩვენ კი [illegible].

*) [illegible] „[illegible]“ [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. რედ.

რიისა. მათი [illegible]; ჩვენი კი [illegible].

[illegible] ჯარისკაცთა და გვარდიის [illegible] კომიტეტი.

კომიტეტი [illegible] მუშაობს.

დედათა და ბავშვთა მზრუნველობის საზოგად.

დედათა და ბავშვთა მზრუნველობის საზოგადოებამ მიიღო მისტერ კრაინისაგან 100,000 მან. შემდეგ წერილთან ერთად.

[illegible]! მე ამერიკელი ვარ, [illegible] კავკასიაში [illegible] 10 თვის [illegible] [illegible] მუშაობაში. ხვალ მივემგზავრები ამერიკაში. წასვლის წინ [illegible], რომელიც [illegible] ქართველმა [illegible], [illegible] — [illegible] ის, რომ [illegible] თავისი [illegible] ბრძოლით, რომელიც [illegible]. [illegible] საქართველოს [illegible].

მე [illegible], რისაც [illegible]. მე [illegible] საქართველოსადმი [illegible].

მე [illegible] საზოგადოების შესახებ, რომელიც [illegible] და [illegible] საზოგადოებაში [illegible], რომელიც [illegible]. ამ მიზნით მე [illegible] 100,000 მანეთი და [illegible].

საზოგადოების [illegible] მისტერ კრაინს, [illegible].

ს.-დ. პარტიაში

ხონ. ზემო-აბაშა (გურია). 13 აპრილს შესდგა სოფ. ზემო-აბაშის ს. ს. დ. მ. პ. [illegible] წევრთა კრება. გურიის კომიტეტიდან [illegible] ამხ. [illegible]. კრება [illegible] სა-კითხზე.

[illegible] შესახებ, ამხ. გ. მ. [illegible], კრებამ [illegible]: [illegible] 45 წლამდე ჩვენი ორგანიზაციის [illegible], [illegible] სამხედრო კომისია, [illegible]. შენიშვნა: [illegible] [illegible] ამხ. [illegible].

[illegible], კრებამ [illegible]. [illegible] იქნენ; ამხ. [illegible], [illegible]. [illegible] ამხ. [illegible] და ივანე [illegible].

[illegible] ზემო-აბაშელი.

მუშათა მოძრაობა

ლითონზე მომუშავეთა განახლებული კავშირი. 15 მაისს, ამხ. [illegible] საქართველოს [illegible] საზოგადოების [illegible] კრება.

განსახილველი იყო შემდეგი კითხვები: 1) [illegible] ლითონზე მომუშავეთა განახლებულ კავშირში; 2) კომიტეტის [illegible] და 3) მიმდინარე კითხვები.

პირველ საკითხის შესახებ [illegible], [illegible], [illegible]. [illegible] ამხ. [illegible] და [illegible], რომლებიც [illegible] ლითონზე მომუშავეთა ძველი კავშირის [illegible]. [illegible]: [illegible] ლითონზე მომუშავეთა ძველი კავშირის [illegible] [illegible] გზას, [illegible]

პროფესიონალური მუშათა მუშა მოსამსახურეთა [illegible] დაგეგმი[illegible] და [illegible] პოლიტიკურ საკითხებს აყენებდნენ, რამაც [illegible] ანტაგონიზმი და დიფერენციაცია მუშათა წრეებში და მიიყვანა კავშირი თითქმის სრულ ლიკვიდაციამდე, — კრება პროფესიონალური საქმის კეთილდღეობის თვალსაზრისით აუცილებლად სცნობს დასტოვოს ძველი კავშირი და გადავიდეს ლითონზე მომუშავეთა განახლებულ კავშირში.

საქართველო კომიტეტში [illegible] ამხ. [illegible], ს. [illegible] და [illegible]; კანდიდატებად: [illegible] და [illegible].

17 მაისს შესდგა სატრანსპორტო საზოგადოების [illegible] საქართველოს კომიტეტის კრება ამხ. [illegible] თავმჯდომარეობით და [illegible] მდივნობით.

გადაწყვეტილი იქნა: [illegible] ლითონზე მომუშავეთა განახლებულ კავშირს [illegible] ძველ კავშირს ანგარიშები [illegible] და სრული თანხა გადარიცხულ იქნას განახლებულ კავშირში.

სამხედრო წისქვილის მუშებმაც გამოიტანეს დადგენილება შესვლის ლითონზე მომუშავეთა განახლებულ კავშირში.

ქრონიკა

ხევ. (დუშ. მაზრა) აქ თბილისიდან ჩამოვიდა [illegible]. [illegible] ხალხმა [illegible]. [illegible] ხალხს [illegible] სხვა ქვეყნებისა და საქართველოსი. ხალხი [illegible].

ხალხმა ერთხმად დაადგინა და დაავალა თავმჯდომარეს, რომ დეპეშა გაეგზავნოს მთავრობის თავმჯდომარეს ნოე ჟორდანიას, რომ იმასთან ერთად სულით და გულით ჩვენ ვებრძოლებით თავისუფლებისთვის უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე.

[illegible] ამხ. [illegible]. ხალხი [illegible] შეხვდა მათ ჩამოსვლას.

[illegible] თუ არა [illegible], [illegible]: ზოგი [illegible] — [illegible], რადგანაც [illegible]. [illegible], თუ რას [illegible] და რას [illegible] სოფლის მუშა ხალხს, ან რა ხდება თვით რუსეთში, რა მოხდა [illegible], ყველა ეს [illegible]: „არ [illegible] თავის [illegible]. [illegible] ან [illegible]“.

[illegible] იმისა, რომ აქ [illegible] ბევრი, [illegible], ამან [illegible] ხალხი [illegible] და ამბობს: „[illegible] საქართველოს მუშათა კლასს, [illegible] ერთა თავისუფლებას და გაუმარჯოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიას“ ო.

აი, [illegible] მოხმარებისა, რომლებიც [illegible] ქუთაისის კომუნისტებს, [illegible], [illegible] სიმინდი, მათი [illegible]: [illegible] საქართველოს მუშებს და [illegible] თავისუფლება. [illegible] სოც. დემ. [illegible], მაგრამ, სამწუხაროთ, ამ ხალხს [illegible] ამხანაგები. [illegible] სიმინდი [illegible]. მაგრამ, როგორც [illegible], სიმინდი [illegible], იმათ, [illegible] თბილისიდანაც [illegible], და ვისაც [illegible] ფული აქვს, ისინი კი [illegible]. ამ [illegible].

[illegible], რომელიც [illegible] ვ. ი., [illegible] და [illegible].

მახეეი.

ანგარიში

სამხედრო სამინისტროს კულტურულ-განმანათლებელი სექციისა თბილისში.

ჯარში კულტურულ მუშაობის მოსაწყობად [illegible]: ფრონტის [illegible] 100,000 მ., თბილისის [illegible] 20,000 მ., კოოპერატივთა ცენტრალურმა კავშირმა 20,000 მ., [illegible] 10,000 მ., [illegible] ჯარისკაცთა [illegible] 2,900 მ., [illegible] კოოპერატივ[illegible] 1,400 მ., სულ შემოვიდა 154,300 მ.

ამ თანხიდან მიეცა [illegible] და [illegible]: მე 5 ათასეულს ფულად 8,000 მ., [illegible] 1,500 მ., 40 [illegible] სკამი 20,600 მ.

მე-7 ათასეულს: ფულად 7,800 მან., [illegible] 2,200 მ.

[illegible] ათასეულს: ფულად 10,000 მ., [illegible] 2,520 მ., 45 [illegible] სკამი (ამათში 5 [illegible]) 20,750 მ.

[illegible] ათასეულს: ფული 8,320 მ., [illegible] 2,080 მან., 40 [illegible] სკამი 20,800 მ.

მე 2 [illegible]: 40 [illegible] სკამი 20,000 მ., [illegible] გუნდს: 16 [illegible] სკამი 8,000 მ., [illegible] ნაწილებს 398 მ. და 40 კ. წიგნები და [illegible] სხვადასხვა ნაწილებს 10,499 მან., [illegible], [illegible] და წევრი ჯ.-კაცთა ცენტრალური კლუბისთვის [illegible] 11,433 მ., სულ 155,300 მ. [illegible] კულტურულ განმანათლებელი სექციის [illegible] და როგორც ამ ანგარიშის, ისე [illegible] ნაწილებში [illegible] ცნობა. [illegible].

[illegible] შემოვიდა [illegible] 10,000 მან. [illegible] 20,000 მ., [illegible] 10,000 მ., [illegible] 3,000 მან., სულ 44,000 მ.,

[illegible]: [illegible], [illegible] და [illegible].

[illegible] 2 [illegible], [illegible] და [illegible].

[illegible] [illegible].

[illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible].

[illegible] ჯარის ნაწილებში კულტურულ მუშაობის მოწყობის [illegible] კომიტეტის [illegible] და ამ საქმეში [illegible] [illegible] საზოგადოებას.

[illegible] სამხედრო სამინისტროს კულტურულ განმანათლებელი სექცია ჯარის კაცთა სახელით [illegible] და ყველა იმ მოქალაქეებს, რომლებმაც [illegible] ჯარში კულტურულ მუშაობის [illegible]. სექცია [illegible], რომ ჩვენს დემოკრატიულ რესპუბლიკაში [illegible] და [illegible], რათა ჯარში კულტურული მუშაობა [illegible].

სამხედრო სამინისტროს კულტურულ განმანათლებელი სექცია.

ფოსტის ფონდი

[illegible] ამხანაგ ერთად [illegible] გორის მაზრაში [illegible] კვეთაზე [illegible] ექვსი ათას სამას ოთხმოცდა ერთი (46,381) მანეთი.

შემოვიდა: 1. დ. აბაშიდან სია № 1, 12-ის [illegible] 24580 მან. 2. სოფ. კვეთანიდან სია № 8—3,580 მ. 3. ს. [illegible] — № 3—2,761 მ. 4. ს. [illegible]—№ 2—2770 მან. 5. ს. [illegible]—№ 5—3,252 6. ს. [illegible]—№ 4—1 536 მან. 7. სოფ. [illegible]—№ 6—1,141 მან. 8. სოფ. [illegible]—№ 10—775 მან. 9. [illegible] კვეთანის [illegible] 3 871 მან. 10 [illegible] გ. [illegible] 6 [illegible] 2,115 მ. სულ 46,381 მ.ნ.*)

გორის მაზრაში [illegible] კვეთანის [illegible] თავმჯდომარე: გ. [illegible]. მდივანი გ. [illegible].

*) ფული მივიღეთ. რედ.

განცხადებანი

ექიმი მ. გოლდშტეინი

[illegible] ავადმყოფებს ([illegible]) დილის 9—12 ს. 4—7 საღ. სად. [illegible] ქ. № 33.

(1587 თ.)

მუჰხამლიტერი

რომელიც მსახურობს [illegible] და აქვს შვიდი წლის [illegible], [illegible] თბილისში და ეძებს შესაფერ ადგილს. მისამართი რედ. „ერთობა“ № 13 თვის.

(1691—2—1)

ე ქ ი მ ი

ნ. მ. [illegible]

(შინაგან და ბავშვთა სნეულებათა) ავადმყოფებს იღებს დილის 8—10 საღამოს 4—7 ს. [illegible] ქ. № 4.

(გ. 25—1)

ე ქ ი მ ი

ნ. ა. არუთინოვი

სუნელებათა ([illegible]) სიფილისი (606 და 914) [illegible], შარდის [illegible] ([illegible]). მისამართი [illegible] № 80, ბინა 2. მიღება დილით 9—12 ს. საღ. 4 ნახ. 6 ნახ. საათამდე. (1555—თ.)

ე ქ ი მ ი

ა. ლევენშტეინი

შინაგანი და ნერვიული სნეულებანი რენტგენის და ელექტრო სამკურნალო კაბინეტი. მიღება დილის 11—12 ს. და საღამოს 4—7 ს. [illegible] ქ. № 5 ბინა 3, ტელეფონი 12—46.

(1518—თ.)

ე ქ ი მ ი

ნ. დ. [illegible]

იღებს ქალთა და ბავშვთა სნეულებით ავადმყოფებს [illegible] 1—3 და საღ. 4—5 [illegible] ქუჩა № 22 [illegible] ქუჩისა.

(1325—25—2)

ექიმი ა. დ. [illegible]

[illegible] სიფილისი (შეშხაპუნება „606“ და „914“) [illegible] და კანის სნეულებანი. ავადმყოფების მიღება [illegible] დილით 9—11 და საღამოთი 4—6 საათამდე. მისამართი: [illegible] № 116, [illegible] „[illegible]“-ს [illegible]. ტელ. 14—38.

(1343 25—1)

[illegible]

[illegible]

მ. ა. [illegible]

[illegible] ქუჩაზე ა. ი. [illegible] № 5, [illegible]. იღებს შინაგანი და ნერვების სნეულებებით ავადმყოფებს დილით 12—1 ს., საღამოთი 5—8 საათამდე.

(1337—25—1)

[illegible]

ექიმი აბაშიძე

[illegible] ავადმყოფებს შინაგან [illegible], [illegible], [illegible] და [illegible] „[illegible]“ და „[illegible]“, [illegible]: [illegible] და [illegible] — „914“ და „606“ შეშხაპუნებით. ქ. [illegible] [illegible].

(ქვ. 236.)

[illegible] ექიმი

მ. თ. [illegible]-[illegible] [illegible]

[illegible] გ. ა. [illegible] იღებს [illegible] ავადმყოფებს: [illegible], [illegible]. ავადმყოფებს მიიღებს დილის 10—2 საათ. და საღ. 4—6 საათ. [illegible] ქუჩა № 13. ტელეფონი 3—63,

(24—5)

ე ქ ი მ ი

[illegible] [illegible]

იღებს [illegible] შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს [illegible] საღამოს 4—6 საათამდე. მისამართი: [illegible] ქ. № 11, [illegible].

(1255 48—5)

ექიმი მ. ა. [illegible]

[illegible] სიფილისი და შისი [illegible] (შეშხაპუნება „606“ და „914“) [illegible] ([illegible]) და [illegible] სნეულებანი. ავადმყოფებს მიღება [illegible] დილის 8—11 და საღამოს 5—8 საათამდე. [illegible] 4—5 ს. [illegible]. მისამართი [illegible] ქუჩა № 33.

(1288 25—3)

[illegible]

მ. გ. [illegible]

შინაგან ავადმყოფობა — [illegible] და [illegible]. იღებს [illegible] კაბინეტში. [illegible] და [illegible] სინჯვით. [illegible] ქ. № 23, ტელეფონი 7—92, მიღება [illegible] 9—12 ს. და საღამოს 6—8 საათამდე.

(1350 25—1)